

dei et in triduo reedificas. mouentes capita
sua super euz. et dicentes. Alios saluos fecit:
seipm non potest saluuz facere. Ipse autem
dulcissimā oratiōem reddidit: dicens. Pa-
ter dimitte eis. quia nesciunt quid faciunt.
De his duobz generibz martiryj dic Grego-
go. Perre contumelias et odientem diligere
martyriū est in occulta cogitatiōe. **R**
Terciuū genus martiryj qd ab anima deo of-
ferimus cōsistit in subtracere gratie dilatiōe.
Homo enim deuotus assuetus uisitatione
diuina et spiritualibz influētijs frequēter de-
libutus: si ut assolet hęc gratia subtrahitur:
grauissime conturbat. nec est genus marty-
rij qd huic dolori equipolleat: si tamen diu-
tius suspendat. Homo enim a gratia sic de-
relictus credit se dominuz offendisse: et eius
amiciciaz perpetuo perdidisse. Hinc Bern.
Anima que semel accepit a domino et didicit
intrare ad seipam. et in intimis suis dei pre-
sentiam suspirare et querere faciem eius: ne-
scio an vel ipam gehennā experi ad tempus
horribilius penaliue ducat: qz q post sub-
stantialis studij gustataz suauitatē exire de-
nuo ad illecebras et molestias carnis. Dico
vobis q nihil est qd in tantū formidet quis
quis hoc beneficiū semel accepit qz ne gratia
derelicta necesse habeat de nouo egredi ad car-
nis consolatiōes: imo desolationes rursum
qz carnaliū sensuū sustinere tumultuz. Qui
ergo ad premiū martiryū festinat prescripra
exercitia deo exhibeat et pro martyre suscipi-
etur.

CV. De sancta Katherina.

Hec est virgo sa-
piens quā dominus uigilantē in-
uenit. Dicit Bern. Digne deo
spirituali matrimonio copulatur: que ei di-
lectionis intuitu: uirorū cōnubia: carnis de-
litias: mundi gloriam cōtempserūt. **S**
In uerbis ergo ppositis a triplici prerogati-
ua beata katherina cōmendatur. scilicet a car-
nis incorruptiōe. anime illustratiōe. operum
circumspectiōe. Primum ibi. Hec est uirgo se-
cundum ibi: sapiens. Tercium ibi: quā domi-
nus uigilantē inuenit. Nam de primo scili-

ter de eius uirginitate in legenda sua dicit.
q cum Varenti ei diceret. Nō te quasi fa-
mulam habere cupimus: sed ut regina po-
tens et electa in regno meo triūphabis. Res-
pondit katherina. Attende et tu rex et discer-
ne quem magis eligere debeam. an potentē
eternū et gloriosum et decoruz: aut infirmuz
mortalem ignobilē et deformē. De secundo
scilicet anime illustratiōe iterū in legenda sua
dicit. q cum uirgo cum oratoribus disputa-
ret. et eos apertis ratiōibus sapienter consu-
taret obstupefacti sunt. et quid responderent
prinus non habebāt. Unde unus ex eis sic
ait. Hęc puella in qua spiritus dei loquitur
sic nos in amiratiōem cōuertit: ut nihil cō-
tra christum dicere ualeam. Ecce quātam
illustratiōem scientie habuit: per quā paten-
ter quinquaginta oratores sapientissimos con-
uincebat. Apparuit etiam eius sapiētia emi-
nens in hoc q suum regnū diuitias et glori-
am: corpus et animā que temporaliter flores
possidebat: in perpetuas diuitias et gloriam
cōmutauit. De tercio autem scz operum cir-
cumspectiōe ibidem legitur. q cum rex gra-
uissima ei tormenta minaret: rēdit. Que-
cunqz tormēta excogitare poteris ne deferas
quia corpus et animāz meam et omnia mea
illi offerre desidero qui se totum mihi dedit
et omnia que habet. Ecce qz circumspecta hęc
uirgo exiit. que cognouit q passio domini
ipam ad similem uicissitudinē obligauit. et
hęc de eius cōmendatiōe. et horuz triū mem-
brorum qzrum ad eam pneret expositiōe bre-
uiter tacta sufficiat. Nunc sermo ad nostraz
edificationem reuortēdus est. ut qui hanc
uiginem uoluerint honozare ipam studeāt
imitari. Varimus enī honoz quez sanctis
possumus exhibere in hoc cōsistit: si eos pro
uiris studebimus imitari. Clamant enī
de celo et dicunt singulis nobis illud Actū.
Respice in nos. ac si dicant. Sicut nos vi-
detis propter deuz et eius regnū res corpus
et animāz possuisse. sic et vos faciatis. non de-
clinantes nec ad dextram nec ad sinistram.
Inspiciens enī est qui ad regnū celoz pue-
nire desiderat sine uia. De qua dicit Bern.
Hęc est uia et non alia ut quis res corpus et
animāz pro deo ponat sicut ipse eadem pro

En inspecta i. rants / callid / ut p p /
nid / i. uer / sub / tics

De Orator / actor / de
fensor / pation / rans / dicit
ad uocato

nobis posuit. **C**upientes ergo cum
 hac virgine in terris sanctificari et cum ea in
 celo eternaliter glorificari: primo studeam?
 habere loco virginis in corpore continen-
 tiam et sobrietatem: secundo in anima sapien-
 tiam et puritatem: tertio in operibus con-
 stantiam et cōtinuitatem. **P**rimo dico habe-
 amus in corpore continentiam: nihil penitus
 admittentes quod sinceritatem fidei per quam deo
 in baptismo copulamur corrumpat. sed fide-
 liter adherentes ei, primum nos ab omnibus
 que eandem adhesionem inter nos et deum viola-
 uerunt. quia ut ait Augustinus. Sicut violatio
 corporis violat et corrumpit virginis integritatem:
 sic et violatio fidei corrumpit mentis integritatem.
Et subiungit. **V**irginitas carnis corpore intacta
 est: sed virginitas mentis fides incorrupta.
 Quod diu ergo seruam? deo fidei veritatem ipsi fi-
 deliter adherentes: tam diu mentis integri-
 tatem quam pro virginitate accipimus custodi-
 mus. **S**i fidem violauimus peccatis nos
 nequiter prosternentes: per penitentiam et satisfac-
 tionem nos reparamus: et in posterum similia
 caueamus? et deo iterum adhaereamus? et eandem adhe-
 sionem et primum nobis iterum pro virginitate repu-
 tatur. et si non quantum ad aureolam: saltem quan-
 tum ad meritum. **N**on solum autem vocamus
 continentiam a carnis illecebris abstinentiam
 sed omnium delectabilium carentiam. continentiam
 nominamus. **N**unc enim in spirituali stu-
 dio potest proficere religiosus vel etiam christianus
 in statu salutis persistere: nisi a carnalibus dele-
 ctationibus que sine peccato mortali admit-
 ti non possunt ex integro renuncient penitus pro-
 pter deum. **H**inc de religiosis dicit **J**ob. **L**a-
 pides excuuant aqua: ac si dicat. **Q**uod solatio-
 num excuuant. id est euacuant omnibus bonis lapides
 id est religiosos. qui quod ad resistendum malis debe-
 rent tanquam lapides esse: vel carnalium consolati-
 onum deberent esse insensibiles tanquam lapis.
 quia quantum foris delectamur: tanto intus
 consolationibus euacuamur. si multum: multum
 si parum: parum. quia ut ait **B**ernardus. **N**on
 quod illi cum illis misceri poterunt in eternum.
Hinc **1**o **S**ec. ix. dicitur. **N**oli letari israel si-
 cut populi. quia sicut ait **G**regorius. **S**i delecta-
 mur in infimis sine delectatione erimus de su-
 premis. **D**e hac continentia monemur **E**ccl.

xxx. **C**ongrega et contine cor tuum in sanctita-
 te. **S**ecundo non solum habenda est in corpo-
 re continentia: sed etiam sobrietas. **U**t
Hec autem sobrietas in triplici exercitio cus-
 toditur. scilicet in necessariorum moderata frui-
 tione exteriorum: cauta gubernatione in discipli-
 na morum humilium et deuota exhibitione. **P**ri-
 mo dico sobrietas custodienda est in necessa-
 riorum moderata fruitione. ut sola necessitate
 contenti: nihil superfluitatis penitus admitta-
 mus. **O**mnes enim res temporales deus cre-
 auit ut nostre necessitati subueniant: non super-
 fluitati seruiant. **U**nde quoties superfluis uti-
 mur: proximos nostros qui carent necessariis
 spoliamus. **H**inc **B**ernardus. **S**acri viri in om-
 ni quod agunt studiosissime inuigilant: ne quid
 plus ab eis necessitas sua infirmitas quam sibi
 debetur exigat. ne sub necessitatis pallio vi-
 cium in eis voluptatis succrescat. **S**umen-
 da ergo sunt que necessitas erigit: que edendo
 libido suggerit. quia sic voluptas sub ne-
 cessitate se palliat ut vix eam perfectam quisque
 discernat. **S**ecunda sobrietas custodienda est
 in exteriorum sensuum gubernatione. semper enim
 refrenandi sunt ab illicitis: ne hauriant illi-
 cita que introitus recepta noxia subministrant.
Eccl. **V**irginem ne conspicias ne forte scan-
 dalizeris in decore eius. quia quod non licet con-
 cupiscere: non licet aspicere. **P**ropter quod mo-
 net **B**ernardus dicens. **D**abeat homo dei sensus
 suos non duces: sed seruitores ei. habeat om-
 nino familiam suam sic ordinatam ut dicat hu-
 ic veni et veniat. et alteri vade et vadat. et suo
 suo fac hoc et faciat. **T**ercia sobrietas custodi-
 enda est in morum humilium exhibitione. ut om-
 nes videntes conversationem nostram propter
 exterioris hominis decentiam edificent. et hoc
 hortatur dominus dicens. **L**uceat lux vestra
 coram hominibus ut videant opera vestra bona:
 et glorificent patrem vestrum. **E**t **A**postolus.
Prouidentes bona non solum coram
 deo et. **I**tem **E**ccl. **C**ontra te in domum di-
 scipline. **B**ernardus. **C**onuersare simpliciter inter
 fratres. deuotus deo. magistro subditus. se-
 nioribus obediens. minoribus cōtemperans.
 angelis placens. verbo utilis. corde humilis.
 mansuetus ad omnes. **E**t nota differentiam
 inter continentiam et sobrietatem. quia continentia

Sobrietas et cōtinuitas
 custodiuntur

Sic
 et cōtinuitas
 et sobrietas

consistit in abstinentia malorum sobrietas vero in moderata fruitione bonorum. De his tribus partibus sobrietatis dicit Criso. Sicut sobria passiones omnes cohibet. sensus gubernat. sermonem regit. totum hominem sub regula discipline componit. **S**ecundo in anima habeamus sapientiam et puritatem: que duo summe sunt necessaria ad salutem. Nam de sapientia dicit Ambro. Sicut sole mundus sic splendore sapientie indiget animus. **P**rimo in anima nostra habeamus sapientiam. non huius mundi que tumultuosa est. nec illa que carnis est que est impudica. Nam que est mundi: stulticia est apud deum. que autem carnis inimica est deo. sed eam quae diffinit Jaco. dicens. Que desursum est sapientia primum quidem pudica est contra impudicam que carnis est. deinde pacifica contra tumultuosam que mundi est. illa enim sapientia facit vere sapientes. **T**alem enim sapientiam diffinit nobis Berni. dicens. Sapientia que desursum est ipsa est per quam nobis singula sapiunt. put sunt. **E**t subiugit. Inuenisti plane sapientiam si preterite vite peccata desleas: si presentia parupedas: si futuram vitam toto desiderio concupiscas. et hoc est sapere singula prout sunt. nec solum sicut sunt in intellectu: sed sicut sapiunt in affectu. **H**ac sapientia si anima nostra illustrata fuerit: nequaquam admittit quicquam mali. nec hoc contenti: sed nequaquam negligimus que sunt bona. Mala autem non admittit: bona vero non negligere est suprema sapientia: imo suprema felicitas huius vite. **N**am de hac sapientia dicit Proverbi. vii. Veloz est sapientia cunctis operibus preciosissimis et omne desiderabile non potest huic comparari. **S**ecundo in anima nostra habeamus puritatem. Ipsa enim puritas consequens est ad sapientiam. quia ut dicit Sapientia. Nihil intrat in illam inquinatum. Vera enim sapientia nullam penitus impuritatem admittit. **H**ac autem puritatem si in nobis plantare cupimus duo sunt necessaria. ut videlicet peccatum cum summa diligentia caueamus. et si quid irreperit statim exauriamus. Nam de primo monemur Deutro. ix. Cauete ne forte decipiatur cor vestrum. nec recedatis a domino: sed per culpam peccati. seruianisque dijs alienis que sunt

vicia et peccata. Item Thobie. Caue ne unquam peccato consentias. Item Job. Caue ne declines ad iniquitatem. **Q**uod si cauere cupimus: sciendum quod tres sunt riuus per quos omnis impuritas in conscientiam tanquam insentiam confluunt. scilicet cogitationes. locutiones. operationes. et hi riuus sunt cum summa diligentia obturandi. quod facere monemur. iij. Reg. ij. ubi dicit. Cunctos fontes obturabitis. si quid autem irreperit per qualemcunque negligentiam non finit introitus nullatenus demorari. Et hoc facere monemur Leuit. xvj. In hac die ab oibus peccatis vestris coram domino mundamini. **G**lo. in hac. s. die qua peccauimus. Item Proverbi. xx. Homo sapiens exhauriet illud: scilicet peccatum. **H**ec duo tam diu ageres et agendo continuantes quousque remissionem nobis conscientia attestet. vel quod maius est per spiritum sanctum remissio inspiret. nec aliter demus nobis vanam et seductoariam speem super indulgentiam peccatorum quousque alterum istorum testimoniorum nobis detur. **Q**uod autem hec duo testimonia dari consueuerunt: prout lucide in scriptura. De primo enim dicit Job. Si conscientia nostra non reprehenderit nos: fiduciam habemus ad deum. scilicet de remissione peccatorum. De secundo Berni. Quis ad hoc ventum fuerit: spiritus sanctus euidentissime nobis inspirat remissionem peccatorum: dicit in cordibus nostris. dimissa sunt tibi peccata. **H**oc autem testimonium dei certum est quod primum. scilicet conscientie iuxta sententiam saluatoris dicitis. Si testimonium ab hominibus accipitis: testimonium dei maius est. **N**am testimonium conscientie dat quidem spem et fiduciam. nullam autem certitudinem: dicit apostolo. Nihil mihi sciens sum: sed non in hoc iustificatus sum. qui enim iudicat me deus est. **A**ch dicat. Licet conscientia attestet mihi remissionem peccatorum: nullam tamen mihi ex hoc promitto certitudinem. **Q**uare? Quia solum deus huiusmodi me veraciter iudicare. potest enim deus videre peccata mea que ego non video. **T**estimonium autem dei qui veritas est dat certam noticiam: domino dicente. Spiritus sanctus docebit vos omnem veritatem. **S**i ergo docet omnes veritatem docet etiam illam. **H**ic Berni. Spiritus sanctus certissima signa imprimat cordibus nostris quod remissionem peccatorum sicut fiduciam aliter persecuti. **T**ercio habeamus in operatione constantiam et continuitatem. **H**ec enim duo oibus no-

277 pnd

Sapientia

Sapientia que desursum est

Puritas

Duos necessaria

Costantia Continuitas

